

Nr 56.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag å tilläggsstat II för budgetåret 1940/41 till särskilda omkostnader för vissa fartyg; given Drottningholms slott den 31 januari 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över folkhushållningsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Herman Eriksson.

Utdrag av protokollet över folkhushållningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 31 januari 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER.

Chefen för folkhushållningsdepartementet, statsrådet Eriksson, anför efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet:

Genom beslut den 18 oktober 1940 har Kungl. Maj:t med stöd av 4 § allmänna förfogandelagen förordnat, att nio närmare angivna norska ångfartyg, liggande i Göteborgs och Malmö hamnar, skulle tills vidare, till dess Kungl. Maj:t annorlunda förordnade, upplåtas till kronan. Tillika har Kungl. Maj:t föreskrivit, att ifrågavarande fartyg under tiden för förfogandet skulle behandlas såsom svenska fartyg, ävensom uppdragit åt statens trafikkommission att under samma tid omhändervå fartygen samt att meddela närmare föreskrifter angående användningen av desamma. Slutligen har Kungl. Maj:t förklarat sig vilja framdeles på framställning av trafikkommissionen

meddela beslut angående bestridandet av kostnaderna i anledning av förfogandet.

Efter framställning av trafikkommissionen har Kungl. Maj:t därefter genom beslut den 1 november 1940 *dels* bemyndigat trafikkommissionen att i huvudsaklig överensstämmelse med ett vid framställningen fogat avtalsförslag träffa överenskommelse med svenska rederiföretag om upplåtelse till dessa av ifrågavarande fartyg, *dels* anvisat till trafikkommissionen ett belopp av högst 450 000 kronor att mot redovisningsskyldighet i mån av behov användas såsom driftkapital för fartygen, *dels* ock anbefallt statskontoret att från det å förskottsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41 under fonden för förslag till statsverket uppförda förskottsanslaget till försvarsberedskapens stärkande i allmänhet, med redovisning under särskild rubrik, till trafikkommissionen, på rekvisition i mån av behov, utbetala förenämnda belopp, högst 450 000 kronor.

Till täckande av nämnda belopp har riksdagen enligt skrivelse den 19 december 1940, nr 100, med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 81 under folkhushållningsdepartementet gjorda förslag såsom kapitalinvestering i fonden för förslag till statsverket till Förlagskapital för drift av vissa fartyg å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisat ett reservationsanslag av 450 000 kronor.

I skrivelse den 9 januari 1941 har *trafikkommissionen* gjort framställning om anvisande av ytterligare medel att användas såsom driftkapital för ifrågavarande fartyg.

Till stöd för denna framställning har kommissionen anfört huvudsakligen följande:

Enligt avgivna anbud krävde iståndsättandet och utrustningen av sju av ifrågavarande nio fartyg engångskostnader å ungefär 391 000 kronor. I detta belopp inginge dock ej kostnaderna för vissa eventuellt erforderliga reparationer å ett av dessa fartyg, enär behovet av sådana åtgärder av jämförelsevis dyrbar karaktär icke kunde slutligt bedömas förrän fartyget någon tid varit i trafik. Vad anginge övriga två fartyg hade beträffande det ena åtgärder för dess reparation ännu icke vidtagits, men beräknades desamma enligt avgivet anbud komma att betinga en kostnad av 84 750 kronor; beträffande det andra fartyget hade frågan om dess reparation ännu icke kunnat upptagas till slutlig prövning. Utöver nu nämnda kostnader hade kommissionen beräknat vissa kostnader för underhållet av fartygens förutvarande besättningar. För första månaden efter fartygens ianspråktagande beräknades dessa kostnader uppgå till 19 000 kronor för att därefter efter hand något minskas.

Med anledning av denna trafikkommissionens framställning har Kungl. Maj:t genom beslut den 17 januari 1941 anbefallt statskontoret att från det å förskottsstat för försvarsväsendet m. m. för budgetåret 1940/41 under sjunde huvudtiteln uppförda förskottsanslaget till Förstärkning av den civila administrationen m. m. (VII a), med redovisning under särskild rubrik, till

trafikkommissionen på rekvisition i mån av behov utbetala högst 500 000 kronor, att av kommissionen mot redovisningsskyldighet användas för i kommissionens skrivelse angivna ändamål.

I en därefter till folkhushållningsdepartementet överlämnad promemoria har från trafikkommissionens sida framhållits, att till de i kommissionens skrivelse den 9 januari 1941 angivna kostnaderna för iståndsättande och utrustning av sju av ifrågavarande fartyg, 391 000 kronor, kunde beräknas komma ytterligare 30 000 kronor, utgörande den ungefärliga kostnaden för den reparation, som förut antagits och numera visat sig vara nödvändig å ett av fartygen, samt att den tidigare beräknade kostnaden, 84 750 kronor, för reparation av det ena av de båda fartyg, för vilkas iståndsättande åtgärder dittills icke vidtagits, borde beräknas till 98 500 kronor. I promemorian har vidare anförts bland annat följande:

Kostnaderna för de förutvarande besättningarna till och med den 31 december 1940 kunde beräknas till i runt tal 44 500 kronor. Från och med den 1 januari 1941 tillsvidare och även för tid efter utgången av juni 1941 borde den månatliga ersättningen till besättningarna beräknas till omkring 12 500 kronor, vilket belopp kunde komma att tidvis minskas i mån som anställning i svensk sjöfart kunde åvägbringas.

Med ledning av tillgängliga uppgifter syntes följande kostnader böra beräknas för den närmaste tiden:

För tiden till utgången av mars 1941:

Reparationer	421 000 kr.
Kostnader för förutvarande besättningar under tiden november 1940—mars 1941 ($44\,500 + 3 \times 12\,500$)	82 000 »
	<u>Summa 503 000 kr.</u>

För tiden efter mars 1941 till och med juni 1941:

Ytterligare reparationer	98 500 kr.
Kostnader för förutvarande besättningar ($3 \times 12\,500$)	37 500 »
	<u>Summa 136 000 kr.</u>

För tiden efter juni 1941:

Klassning av ett fartyg	300 000 kr.
Kostnader för förutvarande befäl och besättning 12 500 kr. per månad.	

Till förestående kostnader kunde vid icke beräkningsbar tidpunkt befaras komma ytterligare kostnader för definitiv reparation av ett av fartygen.

I anslutning till dessa kostnadsberäkningar ifrågasattes anvisande av 650 000 kronor för berörda ändamål för tiden till och med juni 1941.

Såsom tidigare framhållits har å kapitalbudgeten anvisats 450 000 kronor Departements- såsom driftkapital för ifrågavarande fartyg. Dessa medel äro avsedda att chefen. tillhandahållas vissa rederiföretag, vilka enligt avtal med trafikkommissionen handha den omedelbara driften av fartygen. Vid sidan av nu nämnda

utgifter ha uppkommit vissa kostnader för fartygens iståndsättande och utrustning m. m., för vilkas täckande trafikkommissionen i sin skrivelse av den 9 januari 1941 äskat medel. Dessa kostnader synas vara av beskaffenhet att böra bestridas från anslag å driftbudgeten. Med anledning härav och då behovet av medel till ifrågavarande ändamål varit av brådskande natur, har Kungl. Maj:t genom förberörda beslut den 17 januari 1941 förskottsvis på driftbudgeten anvisat medel till täckande av dessa kostnader. Det har därvid ansetts lämpligt att begränsa medelsanvisningen från förskottsstaten till ett belopp, som avser de beräknade kostnaderna för tiden från och med oktober 1940 till och med utgången av mars 1941. Utgifterna härför ha med ledning av i trafikkommissionens förberörda skrivelse gjorda beräkningar uppskattats till 391 000 kronor för iståndsättande och utrustning av fartygen samt till 95 000 kronor för underhåll av fartygens förutvarande besättningar under fem månader eller tillhoppa till ett belopp av 486 000 kronor, vilket avrundats till 500 000 kronor. Såsom framgår av de i trafikkommissionens senare ingivna promemoria gjorda nya beräkningarna av ifrågavarande kostnader för tiden till och med utgången av mars 1941 innebära beräkningarna en annan fördelning av medelsbehovet för fartygens iståndsättande och besättningarnas underhåll, men slutsumman å 503 000 kronor överensstämmer i stort sett med det belopp, som förskottsvis anvisats. Ifrågavarande från förskottsstat anvisade belopp å 500 000 kronor bör nu täckas genom anslag under elfte huvudtiteln å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår.

Utöver nyss nämnda kostnader för iståndsättandet och utrustningen av fartygen har trafikkommissionen i promemorian beräknat ytterligare kostnader av samma slag till ett belopp av 98 500 kronor, nämligen för reparation av ett av fartygen. Då färdigställandet av detta fartyg kan väntas ske under innevarande budgetår torde medel nu böra äskas även härför. Mot den av kommissionen angivna kostnaden i detta hänseende har jag intet att erinra. Jämväl till underhållet av fartygens förutvarande besättningar under tiden den 1 april—den 30 juni 1941 bliva medel erforderliga. Dessa torde i enlighet med promemorian kunna uppskattas till 37 500 kronor. Till täckande av kostnader för reparation av det förstnämnda fartyget samt för underhållet av fartygens tidigare besättningar under tiden den 1 april—den 30 juni 1941 erfordras alltså $(98\,500 + 37\,500 =)$ 136 000 kronor.

De för hela innevarande budgetår för ifrågavarande ändamål belöpande kostnaderna uppgå således till $(500\,000 + 136\,000 =)$ 636 000 kronor. Med hänsyn till att ytterligare utgifter av nu angivet slag icke äro uteslutna torde anslaget böra betecknas såsom förslagsanslag.

På grund av ovissheten om den framtida utvecklingen och om det medelsbehov, som kan visa sig erforderligt för ifrågavarande ändamål, synes särskilt anslag icke för närvarande böra äskas för nästkommande budgetår utan torde eventuellt erforderliga medel få preliminärt utgå från förskottsstat.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Särskilda omkostnader för vissa fartyg* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 under elfte huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 636 000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sven Persson.